

ΕΒΔΟΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

- **Ερωτήσεις της μορφής “σωστό-λάθος”**

Σημειώστε αν είναι σωστή ή λανθασμένη καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.

1. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) μιας χώρας περιλαμβάνει και τη χρηματική αξία των αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται σε αυτή τη χώρα από επιχειρήσεις που ανήκουν σε πολίτες άλλων χωρών. Σ Λ
2. Το ονοματικό Α.Ε.Π. είναι καλύτερο μέτρο σύγκρισης της ευημερίας μιας οικονομίας απ’ ότι το πραγματικό Α.Ε.Π. Σ Λ
3. Αυτό που είναι επένδυση για ένα άτομο ή μια επιχείρηση δεν είναι αναγκαστικά επένδυση για την οικονομία ως σύνολο. Σ Λ
4. Η Ακαθάριστη Ιδιωτική Επένδυση περιλαμβάνει μόνο τις δαπάνες των επιχειρήσεων για κεφαλαιουχικό εξοπλισμό. Σ Λ
5. Αν στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν προστεθεί το Καθαρό Εισόδημα από το Εξωτερικό, προκύπτει το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν. Σ Λ
6. Στο Εθνικό Εισόδημα περιλαμβάνονται και οι τόκοι που εισπράττουν οι ιδιώτες από δανεισμό χρηματικών κεφαλαίων. Σ Λ
7. Το Α.Ε.Π. περιλαμβάνει και τη χρηματική αξία των υπηρεσιών που παρέχει μια νοικοκυρά στο σπίτι της. Σ Λ
8. Όσο μεγαλύτερη είναι η ανισοκατανομή του προϊόντος σε μια οικονομία τόσο πιο αναξιόπιστο γίνεται το κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. ως δείκτης της οικονομικής ευημερίας. Σ Λ

- **Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής**

Επιλέξτε τη σωστή απάντηση, θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα.

1. Όταν το Α.Ε.Π. υπολογίζεται από την πλευρά της δαπάνης, η Ιδιωτική Κατανάλωση περιλαμβάνει και
 - α) τις δαπάνες των καταναλωτών για μετοχές.
 - β) τις δαπάνες των καταναλωτών για κρατικά ομόλογα.
 - γ) τις δαπάνες των καταναλωτών για απόκτηση καινούργιων σπιτιών.
 - δ) κανένα από τα παραπάνω.

2. Το Εθνικό Εισόδημα ισούται με το Καθαρό Εθνικό Προϊόν μείον
 - α) τους Καθαρούς Έμμεσους Φόρους.
 - β) τις Αποσβέσεις.
 - γ) τις Κρατικές Επιδοτήσεις.
 - δ) τα Αδιανέμητα Κέρδη.

3. Το Διαθέσιμο Εισόδημα προκύπτει από το Εθνικό Εισόδημα, αν απ' αυτό
 - α) αφαιρέσουμε τους Άμεσους Φόρους και προσθέσουμε τις Μεταβιβαστικές Πληρωμές.
 - β) αφαιρέσουμε τα Αδιανέμητα Κέρδη και προσθέσουμε τους Τόκους του Δημοσίου Χρέους.
 - γ) αφαιρέσουμε τους Άμεσους Φόρους και προσθέσουμε τα Αδιανέμητα Κέρδη και τις Μεταβιβαστικές Πληρωμές.
 - δ) αφαιρέσουμε τους Άμεσους Φόρους, τα Αδιανέμητα Κέρδη και προσθέσουμε τις Μεταβιβαστικές Πληρωμές και τους Τόκους του Δημοσίου Χρέους.

4. Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
 - α) περιλαμβάνει και την αξία όλων των αγαθών και υπηρεσιών που αφορούν στην ιδιοκατανάλωση.
 - β) περιλαμβάνει και την αξία των αγαθών και υπηρεσιών της παραοικονομίας.
 - γ) εκφράζει όχι μόνο το μέγεθος της παραγωγής αλλά και τη σύνθεσή της, δηλαδή το είδος των αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται.
 - δ) είναι ποσοτικός και όχι ποιοτικός δείκτης, δηλαδή η βελτίωση της ποιότητας, όταν δεν εκφράζεται στην τιμή, δεν καταγράφεται στο Α.Ε.Π.

• **Ερωτήσεις αντιστοίχισης**

Να συμπληρώσετε δίπλα από κάθε κενό της στήλης Α, τον αριθμό που αντιστοιχεί από τη στήλη Β.

1. Όταν το Α.Ε.Π. υπολογίζεται από την πλευρά της δαπάνης η

A	B
___ Ιδιωτική Κατανάλωση	1. περιλαμβάνει και τις δαπάνες για τις συντάξεις των δημοσίων υπαλλήλων
___ Ακαθάριστη Ιδιωτική Επένδυση	2. περιλαμβάνει και τις δαπάνες των καταναλωτών για απόκτηση καινούργιων σπιτιών
___ Δημόσια Δαπάνη	3. περιλαμβάνει και τις δαπάνες των επιχειρήσεων για μετοχές και ομόλογα
	4. περιλαμβάνει και τις δαπάνες για την κατασκευή εθνικών οδών
	5. περιλαμβάνει και τις δαπάνες των καταναλωτών για υπηρεσίες
	6. περιλαμβάνει και τις δαπάνες των επιχειρήσεων για την αγορά μεταχειρισμένων μηχανημάτων

2.

A	B
___ Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές	1. Α.Ε.Π. σε τιμές αγοράς μείον Αποσβέσεις
___ Α.Ε.Π. σε τιμές κόστους	2. πραγματικό Α.Ε.Π.
___ Α.Ε.Π. σε σταθερές τιμές του έτους βάσης	3. Α.Ε.Π. σε τιμές αγοράς μείον Καθαροί Έμμεσοι Φόροι
	4. ονοματικό Α.Ε.Π.
	5. Α.Ε.Π. σε τιμές αγοράς μείον Επιδότησεις
	6. κατά κεφαλήν Α.Ε.Π.

• **Ερωτήσεις συμπλήρωσης κενού**

Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω σχέσεων.

1. Α.Ε.Π. σε τιμές συντελεστών παραγωγής =
Α.Ε.Π. σε τιμές αγοράς - +
2. Καθαρό Εθνικό Προϊόν = Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν -
3. Εθνικό Εισόδημα =
Καθαρό Εθνικό Προϊόν - +
4. Διαθέσιμο Εισόδημα = Εθνικό Εισόδημα + Μεταβιβαστικές Πληρωμές +
..... - Αδιανέμητα Κέρδη -
5. Αποταμίευση = -

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• **Ερωτήσεις σύντομης απάντησης**

1. Σε τι διαφέρει η μικροοικονομική από τη μακροοικονομική θεωρία;
2. Τι είναι Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.);
3. Σε τι διαφέρει το ονομαστικό από το πραγματικό Α.Ε.Π.;
4. Τι περιλαμβάνει η Ιδιωτική Κατανάλωση;
5. Τι περιλαμβάνει η Ακαθάριστη Ιδιωτική Επένδυση;
6. Τι περιλαμβάνει η Κρατική ή Δημόσια Δαπάνη;
7. Τι είναι Αποσβέσεις;
8. Τι είναι Μεταβιβαστικές Πληρωμές;
9. Τι είναι Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν;
10. Τι είναι το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π.;
11. Ποιες είναι οι αδυναμίες του Α.Ε.Π. ως δείκτης οικονομικής ευημερίας;

• **Ερωτήσεις ελεύθερης ανάπτυξης - Ασκήσεις**

1. Εξηγήστε γιατί το σφάλμα σύνθεσης είναι ο σπουδαιότερος λόγος που επιβάλλει τη διάκριση της ανάλυσης της οικονομικής θεωρίας σε μικροοικονομικό και μακροοικονομικό επίπεδο.

2. Σχολιάστε την πρόταση: «Το πραγματικό Α.Ε.Π. διαφέρει από έτος σε έτος μόνο αν κυμαίνονται οι παραγόμενες ποσότητες και είναι καλύτερο μέτρο σύγκρισης της ευημερίας μιας οικονομίας απ' ό τι το ονομαστικό Α.Ε.Π.»
3. Εξηγήστε με ένα παράδειγμα γιατί στο Α.Ε.Π. περιλαμβάνεται η προστιθέμενη αξία του κάθε σταδίου παραγωγής και όχι η συνολική αξία του κάθε σταδίου.
4. Τα παρακάτω στοιχεία αφορούν μια υποθετική οικονομία για το έτος 1999.
Μισθοί	300
Τόκοι.....	120
Πρόσοδοι Περιουσίας.....	200
Κέρδη Επιχειρήσεων	500
Αδιανέμητα Κέρδη	50
Ιδιωτική Κατανάλωση	620
Δημόσια Δαπάνη.....	300
Ακαθάριστη Ιδιωτική Επένδυση.....	370
Αποσβέσεις.....	150
Έμμεσοι Φόροι	150
Άμεσοι Φόροι	250
Κρατικές Επιδοτήσεις.....	50
Μεταβιβαστικές Πληρωμές	100
Τόκοι Δημοσίου Χρέους.....	100
Εξαγωγές.....	80
Εισαγωγές	150
Καθαρό Εισόδημα από το Εξωτερικό.....	50
- Να υπολογιστούν:
- α) Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε τιμές αγοράς από την πλευρά της δαπάνης και από την πλευρά του εισοδήματος.
- β) Το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε τιμές κόστους.
- γ) Το Διαθέσιμο Εισόδημα.
5. Δίνονται τα παρακάτω στοιχεία μιας υποθετικής οικονομίας για το έτος 1999.
Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν σε τιμές αγοράς	1.300
Εθνικό Εισόδημα	1.060

Διαθέσιμο Εισόδημα.....	870
Έμμεσοι Φόροι	120
Κρατικές Επιδοτήσεις.....	30
Μεταβιβαστικές Πληρωμές	100
Άμεσοι Φόροι	300
Αδιανέμητα Κέρδη	70
Να υπολογιστούν:	
α) Οι Τόκοι Δημοσίου Χρέους	
β) Το Καθαρό Εθνικό Προϊόν σε τιμές αγοράς.	
γ) Οι Αποσβέσεις.	
6. Σε μια υποθετική οικονομία το Α.Ε.Π. για το έτος 1997 ήταν 1300 εκατ. δολάρια σε τρέχουσες τιμές και 1.000 εκατ. δολάρια σε σταθερές τιμές του έτους 1993. Αν μεταξύ των ετών 1997 και 1998 το ονοματικό Α.Ε.Π. και ο δείκτης τιμών (με βάση το έτος 1993) αυξήθηκαν κατά 30% και 25% αντίστοιχα, να υπολογιστεί η ποσοστιαία μεταβολή του πραγματικού Α.Ε.Π. μεταξύ των ετών 1997 και 1998 σε σταθερές τιμές του 1993.	

**ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ**

- A.** Επιλέξτε τη σωστή απάντηση, θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα.

Όταν το Α.Ε.Π. υπολογίζεται από την πλευρά της δαπάνης, περιλαμβάνονται σ' αυτό και

 - οι μεταβολές στα αποθέματα των επιχειρήσεων.
 - οι τόκοι του δημοσίου χρέους.
 - τα επιδόματα ανεργίας.
 - κανένα από τα παραπάνω.

B. Δικαιολογήστε την απάντησή σας.
- A.** Επιλέξτε τη σωστή απάντηση, θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα.

Το Α.Ε.Π. σε τιμές κόστους ισούται

 - με το Α.Ε.Π. σε τιμές αγοράς μείον τις Κρατικές Επιδοτήσεις.
 - με το Α.Ε.Π. σε τιμές αγοράς συν τους Καθαρούς Έμμεσους Φόρους.
 - με το Α.Ε.Π. σε τιμές αγοράς μείον τις Αποσβέσεις.
 - με κανένα από τα παραπάνω.

B. Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

ΟΓΛΟΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το Τραπεζικό Σύστημα

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

- **Ερωτήσεις της μορφής “σωστό-λάθος”**

Σημειώστε αν είναι σωστή ή λανθασμένη καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.

1. Το χρήμα είναι και μέσο διατήρησης αξιών.	Σ	Λ
2. Οι πιστωτικές κάρτες αποτελούν το λεγόμενο «πλαστικό χρήμα».	Σ	Λ
3. Στις καταθέσεις επί προθεσμία το επιτόκιο είναι μικρότερο από αυτό των καταθέσεων όψεως.	Σ	Λ
4. Το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων καθορίζεται από την εκδοτική τράπεζα.	Σ	Λ
5. Η εκδοτική τράπεζα ασκεί έλεγχο στη γενική λειτουργία των εμπορικών τραπεζών.	Σ	Λ
6. Κάθε εμπορική τράπεζα έχει το δικαίωμα να εκδίδει χαρτονομίσματα.	Σ	Λ
7. Η παρέμβαση της εκδοτικής τράπεζας στην αγορά χρήματος γίνεται μόνο με την πολιτική της ανοικτής αγοράς.	Σ	Λ

- **Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής**

Επιλέξτε τη σωστή απάντηση, θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα.

1. Οι εμπορικές τράπεζες
 - α) έχουν δικαίωμα να εκδίδουν χαρτονομίσματα.
 - β) προσδιορίζουν το προεξοφλητικό επιτόκιο.
 - γ) ασχολούνται κυρίως με τον έλεγχο του τραπεζικού συστήματος.
 - δ) ονομάζονται και πιστωτικά ιδρύματα.

2. Η εκδοτική τράπεζα μπορεί να αυξήσει την ποσότητα του χρήματος που κυκλοφορεί
- αυξάνοντας το προεξοφλητικό επιτόκιο.
 - αυξάνοντας το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων.
 - πουλώντας κρατικές ομολογίες.
 - με κανέναν από τους παραπάνω τρόπους.
3. Όταν το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων μειώνεται, τότε
- το ποσό από τις καταθέσεις που μπορεί να δανείζει μια εμπορική τράπεζα μειώνεται, επίσης.
 - το ποσό από τις καταθέσεις που μπορεί να δανείζει μια εμπορική τράπεζα αυξάνεται.
 - το κόστος των εμπορικών συναλλαγών με συναλλαγματικές αυξάνεται.
 - το κόστος των εμπορικών συναλλαγών με συναλλαγματικές μειώνεται, επίσης.
4. Αν ένα άτομο κάνει κατάθεση ύψους 10.000 δρχ. σε μια εμπορική τράπεζα και η τράπεζα κρατήσει 2.000 δρχ. ως ρευστά διαθέσιμα και δανείσει τις υπόλοιπες 8.000 δρχ. σε άλλο άτομο, τότε η ποσότητα χρήματος που θα δημιουργήσει η τράπεζα θα είναι
- 8.000 δρχ.
 - 18.000 δρχ.
 - 20.000 δρχ.
 - κανένα από τα παραπάνω.

• **Ερωτήσεις συμπλήρωσης κενού**

Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων.

1. Η ανταλλαγή προϊόντων ονομάζεται
2. Οι βασικές λειτουργίες του χρήματος που το καθιστούν απαραίτητο για την οικονομική οργάνωση της κοινωνίας είναι οι εξής:
 - α)
 - β)
 - γ)

3. Στις σύγχρονες οικονομίες η χρησιμοποίηση του χρήματος έχει γενικευτεί.
Τα είδη χρήματος είναι τα εξής:
- α) τα
 - β) τα
 - γ) οι τραπεζικές
 - δ) οι
4. Η παρέμβαση της εκδοτικής τράπεζας στην αγορά χρήματος γίνεται κυρίως με τον καθορισμό του των
..... την πολιτική της και
το

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

- ***Ερωτήσεις σύντομης απάντησης***

1. Τι ονομάζεται αντιπραγματισμός;
2. Τι είναι χρήμα;
3. Ποια μειονεκτήματα παρουσίαζαν τα προϊόντα που χρησιμοποιούνταν ως χρήμα;
4. Ποιες είναι οι λειτουργίες του χρήματος;
5. Ποια είναι τα είδη χρήματος στις σύγχρονες κοινωνίες;
6. Τι είναι το λεγόμενο «πλαστικό χρήμα»;
7. Τι είναι οι καταθέσεις όψεως και τι οι καταθέσεις προθεσμίας;
8. Ποιες είναι οι βασικές λειτουργίες της εκδοτικής τράπεζας;
9. Τι είναι η νομισματική και πιστωτική πολιτική;
10. Τι είναι το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων;
11. Ποιος είναι ο στόχος της πολιτικής της ανοικτής αγοράς;
12. Τι είναι το προεξοφλητικό επιτόκιο;
13. Τι ονομάζεται ανατοκισμός;

- ***Ερωτήσεις ελεύθερης ανάπτυξης - Ασκήσεις***

1. Περιγράψτε τις βασικές λειτουργίες του χρήματος.
2. Να εξηγήσετε με ένα παράδειγμα τον τρόπο με τον οποίο οι εμπορικές τράπεζες δημιουργούν χρήμα.

3. Περιγράψτε συνοπτικά πώς η εκδοτική τράπεζα μπορεί να μεταβάλλει την ποσότητα χρήματος με την πολιτική της ανοικτής αγοράς και το προεξοφλητικό επιτόκιο.
4. Επιχειρηματίας δανείζεται 1.000.000 δρχ. από μια εμπορική τράπεζα και καταθέτει το ποσό αυτό σε λογαριασμό όψεως στην ίδια την τράπεζα. Η τράπεζα στη συνέχεια κρατάει 200.000 δρχ. από αυτό το ποσό ως ρευστά διαθέσιμα και το υπόλοιπο το δανείζει σε ένα άτομο. Ποια είναι η ποσότητα χρήματος που δημιουργήθηκε από τις παραπάνω συναλλαγές;
5. Ποιο χρηματικό ποσό πρέπει να καταθέσει κάποιος σε μια τράπεζα με επιτόκιο 8%, ώστε μετά από δύο έτη να γίνει 233.280 δρχ.;
6. Σε πόσα έτη θα τριπλασιαστεί ένα χρηματικό ποσό που θα καταθέσει κάποιος σε μια τράπεζα με επιτόκιο 10%;

**ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΜΟΡΦΗΣ «ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ»
ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ**

1. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.
Με το χρήμα μπορούμε να προσδιορίσουμε και τη σχετική αξία των αγαθών. Σ Λ
- B.** Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

2. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.
Όταν η εκδοτική τράπεζα αυξάνει το ποσοστό των ρευστών διαθεσίμων, η ποσότητα του χρήματος που κυκλοφορεί μειώνεται. Σ Λ
- B.** Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

ΕΝΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Οικονομικές Διακυμάνσεις - Πληθωρισμός - Ανεργία

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• *Ερωτήσεις της μορφής “σωστό-λάθος”*

Σημειώστε αν είναι σωστή ή λανθασμένη καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.

1. Η φάση της ύφεσης ενός οικονομικού κύκλου χαρακτηρίζεται από ανεπαρκή ζήτηση καταναλωτικών αγαθών.	Σ	Λ
2. Στη φάση της κρίσης ενός οικονομικού κύκλου, η τάση για αύξηση των τιμών είναι έντονη.	Σ	Λ
3. Ο πληθωρισμός πλήττει κυρίως τα άτομα που το εισόδημά τους προέρχεται από κέρδη.	Σ	Λ
4. Η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή (ΑΤΑ) έχει ως κύριο σκοπό την προστασία των επιχειρήσεων.	Σ	Λ
5. Ο πληθωρισμός αποτελεί κίνητρο για αποταμίευση.	Σ	Λ
6. Ο πληθωρισμός τείνει να ευνοεί αυτούς που δανείζονται χρηματικά ποσά και να ζημιώνει αυτούς που τα δανείζουν.	Σ	Λ
7. Το εργατικό δυναμικό της οικονομίας περιλαμβάνει και τους άνεργους.	Σ	Λ
8. Η μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας απαιτεί επανεκπαίδευση των ανέργων, ώστε να αποκτήσουν τις ειδικεύσεις στις οποίες υπάρχει έλλειψη.	Σ	Λ
9. Τα νομισματικά μέτρα για την καταπολέμηση της ανεργίας περιλαμβάνουν κυρίως αύξηση των κρατικών δαπανών για δημόσια έργα.	Σ	Λ

• **Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής**

Επιλέξτε τη σωστή απάντηση, θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα.

1. Στη φάση της καθόδου ενός οικονομικού κύκλου παρατηρείται
 - α) αύξηση των επενδύσεων.
 - β) αύξηση της κατανάλωσης.
 - γ) αύξηση της απασχόλησης.
 - δ) κανένα από τα παραπάνω.

2. Στην αρχή της φάσης της ανόδου ενός οικονομικού κύκλου
 - α) η αύξηση της παραγωγής είναι εύκολη.
 - β) παρατηρείται μείωση της κατανάλωσης.
 - γ) η τάση για αύξηση των τιμών είναι έντονη.
 - δ) οι επενδύσεις και τα κέρδη των επιχειρήσεων μειώνονται.

3. Ως πληθωρισμός ορίζεται η τάση για
 - α) αύξηση της προσφοράς του χρήματος.
 - β) αύξηση της προσφοράς των αγαθών.
 - γ) αύξηση της κατανάλωσης.
 - δ) κανένα από τα παραπάνω.

4. Η ανεργία που οφείλεται σε τεχνολογικές μεταβολές ονομάζεται
 - α) εποχική ανεργία.
 - β) γενική ανεργία.
 - γ) διαρθρωτική ανεργία.
 - δ) ανεργία ανεπαρκούς ζήτησης.

5. Το εργατικό δυναμικό μιας οικονομίας περιλαμβάνει
 - α) όλα τα άτομα που θέλουν να εργαστούν.
 - β) όλα τα άτομα που είναι ικανά να εργαστούν.
 - γ) μόνο τα άτομα που εργάζονται.
 - δ) όχι μόνο τα άτομα που εργάζονται αλλά και τους άνεργους.

• **Ερωτήσεις συμπλήρωσης κενού**

Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων, τοποθετώντας όποιες λέξεις είναι κατάλληλες από αυτές που προηγούνται των προτάσεων. Να προσαρμόσετε τις λέξεις, αν χρειάζεται, στην κατάλληλη πτώση.

1. *συνολικό, παραγωγικό, ονομαστικό, πραγματικό*

Το εισόδημα ενός ατόμου ή μιας οικονομίας εξαρτάται από το, δηλαδή το χρηματικό εισόδημα, και από το επίπεδο των τιμών.

2. *παραγωγή, κατανάλωση, ανεργία, αποταμίευση*

Σε περιόδους έντονου πληθωρισμού αυξάνεται η και μειώνεται η

3. *διαρθρωτική, προσωρινή, σταθερή, εποχιακή*

Χαρακτηριστικό της ανεργίας είναι ότι επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο και είναι και μικρής σχετικά διάρκειας.

4. *επαγγελματικά, δημοσιονομικά, εργασιακά, νομισματικά*

Τα και μέτρα αποβλέπουν στην αύξηση της συνολικής ζήτησης και, συνεπώς, στη μείωση της ανεργίας που οφείλεται σε ανεπάρκεια της ζήτησης.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• **Ερωτήσεις σύντομης απάντησης**

1. Τι είναι οικονομικοί κύκλοι;
2. Ποιες είναι οι φάσεις ενός οικονομικού κύκλου;
3. Τι σημαίνει πληθωρισμός;
4. Τι ονομάζεται ρυθμός πληθωρισμού;
5. Τι είναι πληθωρισμός ζήτησης και τι πληθωρισμός κόστους;
6. Τι είναι στασιμοπληθωρισμός;
7. Τι είναι το εργατικό δυναμικό μιας οικονομίας;
8. Ποια είναι τα τέσσερα είδη ανεργίας;
9. Τι είναι εποχιακή ανεργία και τι ανεργία τριβής;

10. Τι είναι διαρθρωτική ανεργία και τι ανεργία ανεπαρκούς ζήτησης;
11. Ποιες είναι οι δύο γενικές κατηγορίες των μέτρων που παίρνουν οι κυβερνήσεις για την καταπολέμηση της ανεργίας;
12. Ποια είναι τα κυβερνητικά μέτρα αύξησης της συνολικής ζήτησης τα οποία καταπολεμούν την ανεργία;

• **Ερωτήσεις ελεύθερης ανάπτυξης - Ασκήσεις**

1. Περιγράψτε τα χαρακτηριστικά των φάσεων ενός οικονομικού κύκλου.
2. Εξηγήστε με ένα παράδειγμα γιατί ο πληθωρισμός πλήττει όλα τα άτομα που το εισόδημά τους είναι σταθερό.
3. Περιγράψτε συνοπτικά τις συνέπειες της ανεργίας και τα μέτρα που παίρνουν οι κυβερνήσεις για την καταπολέμησή της.
4. Ένα άτομο κάποιος δανείζεται 1.000.000 δρχ. για ένα έτος με επιτόκιο 20%. Ποια θα είναι η πραγματική αξία του ποσού που θα επιστραφεί στο δανειστή, αν στο τέλος του έτους που θα πρέπει να εξοφληθεί το δάνειο το επίπεδο των τιμών έχει αυξηθεί κατά 25%;
5. Δανείστηκε κάποιος 500.000 δρχ. για ένα έτος με επιτόκιο 8%. Στο τέλος του έτους με την εξόφληση του δανείου έχουμε μεταβίβαση αγοραστικής δύναμης από το δανειστή στο χρεώστη 90.000 δρχ. Να υπολογιστεί η ποσοστιαία αύξηση του επιπέδου των τιμών στο έτος αυτό. Με ποιο επιτόκιο θα έπρεπε να χορηγηθεί το δάνειο για να έπαιρνε ο δανειστής στο τέλος έτους 540.000 δρχ. σε σταθερές τιμές;

**ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ**

1. **A.** Επιλέξτε τη σωστή απάντηση θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα.
Πληθωρισμός σημαίνει
α) υψηλό επίπεδο τιμών.
β) υψηλό επίπεδο εισοδημάτων.
γ) χαμηλό βιοτικό επίπεδο.
δ) κανένα από τα παραπάνω.
B. Δικαιολογήστε την απάντησή σας.
2. **A.** Επιλέξτε τη σωστή απάντηση θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα.

Η ανεργία τριβής οφείλεται

- α) στη μείωση της κατανάλωσης.
- β) στην πτώση της οικονομικής δραστηριότητας.
- γ) αποκλειστικά στην τεχνολογική εξέλιξη.
- δ) σε κανένα από τα παραπάνω.

B. Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

ΔΕΚΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Τα Δημόσια Οικονομικά

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• **Ερωτήσεις της μορφής “σωστό-λάθος”**

Σημειώστε αν είναι σωστή ή λανθασμένη καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.

1. Μια από τις βασικές οικονομικές λειτουργίες του κράτους είναι η αναδιανομή του εισοδήματος.	Σ	Λ
2. Η αρχή του αποκλεισμού ισχύει και στη χρήση των δημοσίων αγαθών.	Σ	Λ
3. Οι φόροι εισοδήματος είναι άμεσοι φόροι.	Σ	Λ
4. Οι δημόσιες δαπάνες που έχουν καταναλωτικό χαρακτήρα είναι μεταβιβαστικές πληρωμές.	Σ	Λ
5. Προοδευτικός φόρος είναι εκείνος του οποίου ο φορολογικός συντελεστής αυξάνεται καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση.	Σ	Λ
6. Ο αντίστροφα προοδευτικός φόρος επιβαρύνει περισσότερο τις χαμηλές εισοδηματικές τάξεις.	Σ	Λ
7. Ο κρατικός προϋπολογισμός είναι μια έκφραση της ασκούμενης οικονομικής πολιτικής.	Σ	Λ
8. Ο κρατικός προϋπολογισμός είναι πάντοτε ισοσκελισμένος.	Σ	Λ

• **Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής**

Επιλέξτε τη σωστή απάντηση, θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα.

- Οι μεταβιβαστικές πληρωμές περιλαμβάνουν και
 - τις δαπάνες για τους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων.
 - τις δαπάνες για την αγορά υλικού που χρησιμοποιείται στα δημόσια σχολεία.
 - τις δαπάνες για επενδύσεις που αυξάνουν το κεφάλαιο της οικονομίας.

δ) κανένα από τα παραπάνω.

2. Προοδευτικός φόρος είναι

α) εκείνος του οποίου ο φορολογικός συντελεστής αυξάνεται καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση.

β) εκείνος του οποίου ο φορολογικός συντελεστής μειώνεται καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση.

γ) εκείνος του οποίου ο φορολογικός συντελεστής είναι ο ίδιος ανεξάρτητα από το μέγεθος της φορολογικής βάσης.

δ) κανένα από τα παραπάνω.

3. Όταν το φορολογικό εισόδημα είναι 200, 600 και 800 χιλ. δρχ. και ο συνολικός φόρος είναι 10, 60 και 80 χιλ. δρχ. αντίστοιχα, τότε ο φόρος είναι

α) σταθερός.

β) προοδευτικός.

γ) αναλογικός.

δ) αντίστροφα προοδευτικός.

4. Αν η οικονομία βρίσκεται σε ύφεση και η ανεργία είναι αυξημένη, τότε ο κρατικός προϋπολογισμός πρέπει να είναι

α) πλεονασματικός.

β) ελλειμματικός.

γ) μακροχρόνιος.

δ) βραχυχρόνιος.

• **Ερωτήσεις συμπλήρωσης κενού**

Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων, τοποθετώντας όποιες λέξεις είναι κατάλληλες από αυτές που προηγούνται των προτάσεων. Να προσαρμόσετε τις λέξεις, αν χρειάζεται, στην κατάλληλη πτώση.

1. *άμεσος, προοδευτικός, έμμεσος, αναλογικός*

Ένας φόρος λέγεται, όταν ο φορολογικός συντελεστής είναι ο ίδιος, ανεξάρτητα από το μέγεθος της φορολογικής βάσης. φόρος είναι εκείνος του οποίου ο φορολογικός συντελεστής αυξάνεται καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση.

2. *εξωτερικό, επενδυτικό, κοινό, ομολογιακό*

Το Δημόσιο μπορεί να δανειστεί από το εκδίδοντας δάνειο.

3. *υπηρεσία, επιβράβευση, δαπάνη, έκφραση, επιβολή, μετάβαση*

Η κατανομή των δημοσίων και η φόρων δείχνει και την οικονομική πολιτική που ακολουθεί η κυβέρνηση, γι' αυτό και ο κρατικός προϋπολογισμός είναι μια περιεκτική και σύντομη της ασκούμενης οικονομικής πολιτικής.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• **Ερωτήσεις σύντομης απάντησης**

1. Ποιες είναι οι βασικές οικονομικές λειτουργίες του κράτους;
2. Τι είναι δημόσια αγαθά;
3. Ποιες είναι οι τρεις βασικές επιδράσεις των δημοσίων δαπανών και των διαφόρων μορφών φορολογίας στη λειτουργία της οικονομίας;
4. Ποιες είναι οι κυριότερες πηγές των δημοσίων εσόδων;
5. Τι είναι φόρος;
6. Τι είναι φορολογική βάση και τι φορολογικός συντελεστής;
7. Σε τι διακρίνονται οι φόροι με κριτήριο τη φορολογική βάση;
8. Σε τι διακρίνονται οι φόροι με κριτήριο την αναλογικότητα ή μη του φόρου;
9. Τα δάνεια εσωτερικού που συνάπτει το δημόσιο προέρχονται από τρεις πηγές. Ποιες είναι αυτές;

10. Τι είναι ο κρατικός προϋπολογισμός;

• **Ερωτήσεις ελεύθερης ανάπτυξης - Ασκήσεις**

1. Εξηγήστε με ένα παράδειγμα γιατί ένας αντίστροφα προοδευτικός φόρος επιβαρύνει άνισα τις χαμηλές εισοδηματικές τάξεις.
2. Σχολιάστε την πρόταση: «Ο προϋπολογισμός του κράτους μπορεί να είναι πλεονασματικός, ελλειμματικός ή ισοσκελισμένος, ανάλογα με τη γενικότερη κατάσταση της οικονομίας».

**ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΜΟΡΦΗΣ «ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ»
ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ**

1. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.

Οι δημόσιες δαπάνες και οι διάφορες μορφές φορολογίας μπορούν να μεταβάλλουν την κατανομή των παραγωγικών συντελεστών στις διάφορες παραγωγικές δραστηριότητες.

Σ Λ

B. Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

2. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.

Αντίστροφα προοδευτικός φόρος είναι εκείνος του οποίου ο φορολογικός συντελεστής αυξάνεται καθώς αυξάνεται η φορολογική βάση.

Σ Λ

B. Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

ΕΝΔΕΚΑΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις - Ευρωπαϊκή Ένωση - Ελληνική Οικονομία

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΛΕΙΣΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• *Ερωτήσεις της μορφής “σωστό-λάθος”*

Σημειώστε αν είναι σωστή ή λανθασμένη καθεμιά από τις παρακάτω προτάσεις, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.

1. Αν μια χώρα Α έχει απόλυτο πλεονέκτημα στην παραγωγή ενός αγαθού έναντι μιας άλλης χώρας Β, τότε η Α μπορεί να παράγει μια συγκεκριμένη ποσότητα αυτού του αγαθού με λιγότερους παραγωγικούς συντελεστές απ' ότι η Β. Σ Λ
2. Για να εξακριβώσουμε αν η Ελλάδα έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στην παραγωγή σιταριού σε σχέση με τη Γερμανία, πρέπει να γνωρίζουμε το κόστος ευκαιρίας παραγωγής σιταριού όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στη Γερμανία. Σ Λ
3. Αν η δραχμή ανατιμηθεί έναντι του γερμανικού μάρκου, τότε τα ελληνικά προϊόντα θα είναι φθηνότερα για τους γερμανούς καταναλωτές. Σ Λ
4. Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παρουσιάζει όλες τις συναλλαγές του διεθνούς εμπορίου μιας χώρας με τις άλλες χώρες για μια χρονική περίοδο, συνήθως ένα έτος. Σ Λ
5. Σε μια τελωνειακή ένωση οι χώρες-μέλη έχουν κοινή δασμολογική πολιτική έναντι των τρίτων χωρών. Σ Λ
6. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποτελείται από τους προέδρους των κυβερνήσεων των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σ Λ
7. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ελέγχει τα μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και εγκρίνει τον προϋπολογισμό

της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σ Λ

• **Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής**

Επιλέξτε τη σωστή απάντηση, θέτοντας σε κύκλο το κατάλληλο γράμμα.

1. Αν η χώρα Α έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στην παραγωγή καφέ σε σχέση με τη χώρα Β, τότε
 - α) η Α μπορεί να παράγει 100 μονάδες καφέ με λιγότερους παραγωγικούς συντελεστές απ' ό,τι η χώρα Β.
 - β) η Β μπορεί να παράγει 100 μονάδες καφέ με λιγότερους παραγωγικούς συντελεστές απ' ό,τι η χώρα Α.
 - γ) το κόστος ευκαιρίας παραγωγής καφέ στην Α είναι μικρότερο από το αντίστοιχο στη Β.
 - δ) το κόστος ευκαιρίας παραγωγής καφέ στην Α είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο στη Β.

2. Η ελεύθερη μετακίνηση των παραγωγικών συντελεστών μεταξύ των χωρών-μελών είναι χαρακτηριστικό
 - α) της ζώνης ελεύθερου εμπορίου.
 - β) της τελωνειακής ένωσης.
 - γ) της κοινής αγοράς.
 - δ) όλων των παραπάνω.

3. Η τιμή ενός αγαθού είναι 160 γερμανικά μάρκα. Αν η ισοτιμία του γερμανικού μάρκου προς το αμερικανικό δολάριο είναι $\$ 1 = 1,6$ μάρκα, τότε η τιμή του αγαθού σε αμερικανικά δολάρια είναι
 - α) $\$ 100$.
 - β) $\$ 160$.
 - γ) $\$ 200$.
 - δ) $\$ 260$.

4. Ένα αυτοκίνητο πωλείται 3 εκατ. δρχ. Αν το αμερικανικό δολάριο ανατιμηθεί από 300 δρχ. σε 320 δρχ., τότε η τιμή του αυτοκινήτου σε αμερικανικά δολάρια, θα
 - α) αυξηθεί από $\$ 10.000$ σε $\$ 10.667$.

β) αυξηθεί από \$ 9.375 σε \$ 10.000.

γ) μειωθεί από \$ 10.667 σε \$ 10.000.

δ) μειωθεί από \$ 10.000 σε \$ 9.375.

• **Ερωτήσεις συμπλήρωσης κενού**

Συμπληρώστε τα κενά των παρακάτω προτάσεων, τοποθετώντας όποιες λέξεις είναι κατάλληλες από αυτές που προηγούνται των προτάσεων. Να προσαρμόσετε τις λέξεις, αν χρειάζεται, στην κατάλληλη πτώση.

1. *προσφορά, ισοτιμία, πηγή, τιμή*

Η συναλλάγματος, που επίσης λέγεται συναλλαγματική, είναι διαφορετική για κάθε νόμισμα.

2. *ένωση, κίνηση, συναλλαγή, προσφορά, αγορά, πληρωμή*

Το ισοζύγιο μπορεί να χωριστεί σε δύο επιμέρους ισοζύγια, στο ισοζύγιο τρεχουσών και στο ισοζύγιο κεφαλαίων.

3. *τελωνειακή, πολιτική, κοινή, οικονομική, ανεξάρτητη, κάθετη, οριζόντια*

Η ένωση απαιτεί απώλεια ορισμένων εξουσιών και μεταβίβαση αυτών των εξουσιών σε υπερεθνικά όργανα. Αυτό σημαίνει ότι η ολοκλήρωση με τη μορφή της οικονομικής ένωσης σημαίνει ταυτοχρόνως και ανάγκη ολοκλήρωσης σε σημαντικό βαθμό.

4. *παραγωγή, ένωση, οργάνωση, εξειδίκευση, προσφορά, τεχνολογία*

Η παραγωγικότητα της εργασίας στο βιομηχανικό τομέα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι διπλάσια περίπου απ' αυτή της ελληνικής βιομηχανίας. Η διαφορά στην παραγωγικότητα οφείλεται σε διαφορές στην και στην της και στην του εργατικού δυναμικού.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

• Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

1. Τι σημαίνει ο όρος «διεθνοποίηση της οικονομίας»;
2. Πότε μια οικονομία έχει απόλυτο και πότε συγκριτικό πλεονέκτημα στην παραγωγή ενός προϊόντος;
3. Τι είναι συνάλλαγμα και τι συναλλαγματική ισοτιμία;
4. Τι είναι το ισοζύγιο πληρωμών;
5. Τι είναι το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και τι το ισοζύγιο κίνησης κεφαλαίων;
6. Τι περιλαμβάνει το εμπορικό ισοζύγιο;
7. Ποιες είναι οι κύριες μορφές οικονομικής ενοποίησης ή ολοκλήρωσης;
8. Ποιος είναι ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας;
9. Ποια είναι τα σημαντικότερα προβλήματα της ελληνικής οικονομίας;

• Ερωτήσεις ελεύθερης ανάπτυξης - Ασκήσεις

1. Εξηγήστε με ένα παράδειγμα γιατί οι μεταβολές της τιμής του συναλλάγματος έχουν σημαντικές συνέπειες στο διεθνές εμπόριο μιας χώρας.
2. Περιγράψτε πώς δυο χώρες μπορούν να ωφεληθούν από το μεταξύ τους εμπόριο σύμφωνα με τη θεωρία του συγκριτικού πλεονεκτήματος.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΜΟΡΦΗΣ «ΣΩΣΤΟ - ΛΑΘΟΣ»

ΚΑΙ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ

1. **A.** Σημειώστε αν η παρακάτω πρόταση είναι σωστή ή λανθασμένη, περιβάλλοντας με ένα κύκλο το αντίστοιχο γράμμα Σ ή Λ.

Αν μια χώρα δεν έχει απόλυτο πλεονέκτημα στην παραγωγή ενός αγαθού, τότε αποκλείεται η συγκεκριμένη χώρα να έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στην παραγωγή αυτού του αγαθού.

Σ Λ

- B.** Δικαιολογήστε την απάντησή σας.

